

Por el director
José Ferrer

Boletín DE LA CÁMARA AGRÍCOLA DEL AMPURDÁN.

REVISTA QUINCENAL

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN:

ESPAÑA un año, 5 pesetas.
EXTRANJERO " 6 "

ANUNCIOS: Precios convencionales.
Pago anticipado.

DIRECTOR

D. LEOPOLDO BATLLÉ
ABOGADO

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:

Calle de la Barceloneta, número, 6, 1.
Toda la correspondencia deberá dirigirse al Director.

AGRICULTURA CATALANA

III.

Després d'un paréntesis, en certa manera disculpable, ab motiu dels actes trascendentals realitzats en aquesta Cambra Agrícola del Ampurdá ab la anada á Figueras del director general d'agricultura, Sr. de la Viesca, y ataleyat ab los travalls preparatoris de secretaría de la Exposició monogràfica del tubercle la patata, que á iniciativa del benemerit Institut agrícola català de Sant Isidro y ab los auspícis del Gobern de la Nació, de las Diputacions provincials de Catalunya y del Ajuntament de Barcelona deu celebrarse en el Palau de Bellas-arts de la ciutat comptal durant los propineus mesos de Maig y Juny y á quin certamen agrícola disitjariam no hi escatimés son valiós concurs aquesta coratjosa Cambra agrícola ampurdanesa, ja que altres d'indole consemblant han respost á la invitació que se 'ls hi feu oportunament á totas elles; aném á continuar nostra tasca temporalment interrompuda, comptant que en los moments actuals poden més fàcilment tenirhi cabuda nostres escrits, després dels indispensables y perentoris que en aqueix BUTLLETÍ han tingut d'omplir forzosament sas planas durant los últims números publicats.

Així, donchs, y tornant á reprendre'ls, seguirem ab nostra *Agricultura Catalana* en sas diverses manifestacions, després d'haver parlat á grans rasgos, si bé de preferència merescuda, en lo relatiu á aquesta comarca ampurdanesa de la província de Gerona, caracterizada baix molts y variats conceptes, especialment per lo que atany al punt de vista de son progrés rural.

Tóca'ns, ara, ressenyar á vol d'aucell, lo que constitueix la característica de nostres convehins de Barcelona, fixantnos en una població de la costa levantina, avuy ciutat de Badalona, que pot ostentar en el llibre de la història de la agricultura catalana y en lletras d'or, una plana inmortal; referintnos als concursos agrícolas pràctichs celebrats en son recinte, quant la societat badalonina «Foment de la Agricultura» alcansá lo màxim del seu esplendor; fentli traspasar las fitas de nostra patria, per ser distingida de propis y extranys, y felicitada por tots los amants del progrés agrícola.

No faltarà qui hi vegi quelcom de personal, per la part directe que 'ns hi correspon com iniciadors de dits concursos, pero com hem de prescindirne d'aixó per' atendre'ns no més als resultats pràctichs obtinguts pera 'l pays en general, deixarem de banda las suposicions, més ó menos gratuitas que d'ellas poguessin originarse, modestia apart, si quiscum las considerés inmodestas.

En el «Concurs de pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu» verificat en Mars de 1889, s'hi presentaren una trentena d'aparatos ruixa-

dors, de diferents sistemes y de diversas procedencies y una munio de preparats per atacar la malura nova en el cep, donant ocasió á que 's desentrotllés en el pays una nova industria, que ben aviat va ser del domini rural.

Alashoras fou quand se popularisaren las aplicacions de las substancies anti-cryptogámicas, en pols ó disoltas en aygua, per medi dels pulverisadors. Las probas públicas despertaren á molta gent ensopida.

Ab el «Concurs vitícola» realitat l'any següent ó siga 'l 1890, se lográ tenir aparatos de ruijar ceps, construïts al pays; algun d'ells, capás de competir ab los millors de fora casa; y altres que per sa baratura y senzillesa se posaren al alcans de la classe cultivadora de vinya, allavars tan invadida per el *mildiu*. Es més: d'alashoras data la pràctica dels empelts en la província de Barcelona, á causa d'havese'n fet molts en los diferentes concursos que 's verificaren mentres va durar la exhibició vitícola. Los de podadors obtingueren també lo beneplacit de tothom, per las condicions especiales en que 's verificaren, demostrant sas boas disposicions la majoria dels que hi prengueren part.

Però, lo que doná més renom als Concursos de Badalona, foren las «Conversas vitícolas», ab tan bon èxit celebradas; en las que, en tó verdaderament casulá, s'enrahonava familiarment dels més trascendentals problemes á resoldre sobre la viticultura catalana y quinas conclusions, deduïdas del parer dels viticultors que hi prenian part, van ser la vanguardia de las que encara avuy subsisteixen en la viticultura moderna. Allíja 's xurriava als *negociants de bois* y d'allí va sortir 'l convenciment de que ab pocas variétats de ceps americanus n'hi havia prou pera la replantació dels vinyars rosegats per la plaga filoxérica, excluhint una lletanía de noms que no feyan sino posar en confusió als viticultors y destorbar las novas plantadas; com igualment van quedar rebutjats los productors directes y acordada la empeltació de peus americanos ab las classes del pais que més bons resultats donavan, á fi d'evitar que 'ls vins de cada comarca perdessin el tipo y per consegüent el mercat. La adaptació del empelt á la catalana (tascó) pera 'ls mayols més gruixuts y la del sistema á la anglesa pera 'ls més prima, fou acceptat per tothom.

En 1891 se celebrá un «Concurs viti-vinícola» ab honors de verdadera exposició; venint á ser la digna apoteosis dels dos anteriors, donchs s'hi exhibí de tot, en plantas y en productes derivats del cep, així com d'eynas pera 'l cultiu de la vinya y tota classe de materials d'ensenyança teòrich-pràctica pera la viti-vinícola; eritant molt la atenció los travalls ja practicats en 1890 ab una arada de desfons sistema Vernette, de Beziers, moguda per dos animals grans, quins donavan voltas al torn ahont s'enrotllava la corda metàlica que arrastrava l'arada enfonsada á 50 y 60 centíme-

tres, en terreno pendent y creuhat d'arrels gruixudas de garrofer, que las tronxava de passada, com si fossin de paper.

Varen ser tan del agrado de tothom y se feren tan populars las «Conversas de Badalona» que fins la paraula *conversa* s'ha vulgarisat no sols á Catalunya, sino que se la ha admés fora de casa per la Academia de la llengua castellana.

FRANCISCO X. TOBELLA.

Febrer de 1901.

Cura de la glosopeda

La Diputación provincial de Guipúzcoa, en vista del considerable número de reses atacadas de esta enfermedad en su provincia, ha repartido á todos los ganaderos una hoja en la que se dan instrucciones sencillísimas para combatir esta enfermedad, que tanto daño ocasiona á los ganados.

El procedimiento es esencialmente higiénico: la cama de las reses enfermas debe sacarse de los establos ó cuadras, limpiando bien aquéllas y renovando diariamente los helechos que forman las camas. Todos los días se preparan dos soluciones, una para irrigar las patas y otra para inyecciones en la boca y lavados del hocico, fosas nasales y los ojos. Estas dos disoluciones tienen ambas por base la creolina de Jayes, mezclada con agua templada, diferenciándose solamente en la dosis.

Con el fin de facilitar la operación á las personas de campo, quienes por falta de instrumentos se hallarían quizá en la imposibilidad de pesar la dosis de creolina que ha de emplearse, se simplifica la fórmula del modo siguiente:

Si hay, por ejemplo, ocho reses que tratar, cada mañana se hará hervir, en una caldera, unos treinta litros de agua. Se retirará la caldera del fuego en cuanto el agua comience á hervir y se dejará enfriar. Cuando el agua esté templada, se echará, para los treinta litros, el contenido de un vaso de la medida ordinaria lleno de creolina, de modo que el agua esté bien blanca.

En seguida se rociarán, valiéndose de una regadera con alcachofa, las patas de los animales, como si se tratara de regar una planta, dirigiendo el chorro por debajo de la rodilla, ó corvejones, de modo que la disolución, corriendo á lo largo de la pierna, venga á empapar toda la pata, así como el helecho sobre el cual descansa.

La disolución para inyecciones en la boca y para la limpieza del hocico, de las fosas nasales y de los ojos, debe estar menos concentrada: una cuchara de las de café, solamente con creolina, por litro de agua.

La inyección en la boca se hace por medio de una jeringa. Para la limpieza del hocico, de las fosas nasales y de los ojos, se servirán de un trapo bien limpio. Pero al hacer este tratamiento, se tendrá cuidado de evitar, en cuanto sea posible, el to-